

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО. ТРУДОВЕ ПРАВО

УДК 347.962.32

DOI <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2022-81-4-2-3-7>

Бабко Валерія Валеріївна,

суддя

(Деснянський районний суд міста Києва, м. Київ)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9140-3152>

ІНСТИТУТ ПЕРЕВЕДЕННЯ СУДДІВ ДО ІНШОГО СУДУ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ

У статті розглядаються проблемні аспекти переведення суддів до іншого суду. Вказується, що переведення судді на посаду до іншого суду може відбуватись у випадках: 1) реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду, в якому особа обіймає посаду судді; 2) відрядження до іншого суду того самого рівня і спеціалізації для здійснення правосуддя через неможливість здійснення правосуддя у відповідному суді; 3) притягнення до дисциплінарної відповідальності; 4) переведення до іншого суду на підставі конкурсу.

Ключові слова: *інститут переведення, суддя, відрядження, реорганізація, ліквідація, призупинення, конкурс, дисциплінарне стягнення.*

Постановка проблеми. Сучасна Україна є демократичною державою, діяльність якої в усіх сферах має бути підкріплена та зумовлена нормативно-правовими підставами. У зв'язку із цим найбільш актуальним напрямом удосконалення функціонування державних інститутів є приведення їх у відповідність до потреб, викладених у міжнародних нормативно-правових актах. У цьому контексті можна також говорити про проведення низки реформ, однією з яких є судова реформа. На сьогодні судова система все частіше стикається з проблемою формування кваліфікованого складу суддів, яка вирішується виключно за допомогою участі претендентів у конкурсах на заміщення вакантних посад (за виключенням окремих випадків, передбачених у нормативно-правових актах) як у разі первинного призначення, так і у разі переведення. При цьому переведення судді до іншого суду інколи супроводжується низкою теоретичних та практичних проблем. Отже, з огляду на вказане пропонуємо зупинитись на цьому питанні більш детально.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сьогодні окремі аспекти переведення суддів до іншого суду розглядалися у працях В.П. Бойко, І.В. Демяненко, О.Ю. Дудченко, М.І. Іншина, О.В. Карпушової, О.М. Овчаренко та інших, однак більшість проблемних питань залишилися поза увагою вчених.

Метою статті є розгляд особливостей переведення суддів до іншого суду, а також виклад пропозицій щодо удосконалення процесу функціонування вказаного інституту.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021, «основними проблемами, які зумовлюють необхідність подальшого удосконалення організації функціонування судової влади та здійснення правосуддя, є: нездійснення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України своєї діяльності та неможливість відновлення її роботи без удосконалення законодавства; недобросовісність окремих суддів, працівників органів та установ судової влади, випадки толерування корупційних проявів; недосконалість наявної системи місцевих судів; неефективність системи фінансового, матеріально-технічного та соціального забезпечення гарантій незалежності судової влади; недосконалість системи органів судової влади, організації їх діяльності, у тому числі щодо фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів усіх рівнів; функціональна недосконалість системи органів суддівського врядування та самоврядування; нестача суддів у місцевих та апеляційних судах, надмірне навантаження на суддів у судах усіх рівнів; неефективність процесуальних механізмів касаційного оскарження та формування єдиної судової практики у застосуванні закону судами України; надмірно складні процедури проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді, а також порядок складення кваліфікаційного іспиту і методологія оцінювання суддів та кандидатів на посаду судді; неефективні механізми притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності;

неналежне виконання судових рішень...» [1]. Отже, викладені у Стратегії проблемні аспекти свідчать про нагальну потребу перегляду діючих положень нормативно-правових актів, які регулюють розвиток системи правосуддя в Україні.

Відповідно до ст. 82 Закону України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» «суддя може бути переведений, у тому числі тимчасово шляхом відрядження, на посаду судді до іншого суду Вищою радою правосуддя в порядку, передбаченому законом. Переведення судді на посаду судді до іншого суду здійснюється на підставі та в межах рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, внесеної за результатами конкурсу на заміщення вакантної посади судді, проведеного в порядку, визначеному статтею 79 цього Закону. Переведення судді на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня може здійснюватися без конкурсу тільки у випадках реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду, в якому такий суддя обіймає посаду судді. Переведення судді до іншого суду в порядку дисциплінарної відповідальності здійснюється на підставі подання органу, який ухвалив рішення про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності» [2]. Таким чином, виходячи із наведеної норми, ми можемо підсумувати, що фактично переведення судді на посаду до іншого суду може відбуватися у випадках: 1) реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду, в якому особа обіймає посаду судді; 2) відрядження до іншого суду того самого рівня і спеціалізації для здійснення правосуддя через неможливість здійснення правосуддя у відповідному суді (ст. 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»); 3) притягнення до дисциплінарної відповідальності; 4) переведення до іншого суду на підставі конкурсу. Пропонуємо розглянути вказане більш детально.

Переведення судді на посаду до іншого суду у зв'язку із реорганізацією, ліквідацією або припиненням роботи суду, в якому особа обіймає посаду судді.

Відповідно до ч. 6 ст. 126 Конституції України підставами для звільнення судді є: «1) неспроможність виконувати повноваження за станом здоров'я, 2) порушення вимог щодо несумісності, 3) вчинення істотного дисциплінарного проступку, грубе чи систематичне нехтування обов'язками, що є несумісним зі статусом судді або виявило його невідповідність займаній посаді, 4) відставка чи звільнення з посади за власним бажанням, 5) незгода на переведення до іншого суду у разі ліквідації чи реорганізації суду, в якому суддя обіймає посаду, або 6) порушення обов'язку підтвердити законність джерела походження майна» [3]. Виходячи з контексту ч. 2 ст. 53 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», наявність згоди судді на переведення до іншого суду у разі реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду не є обов'язковою. Відповідно до ст. 117 Закону «відмова від переведення до іншого суду (в тому числі ухилення від виконання рішення про переведення) у разі ліквідації чи реорганізації суду, в якому суддя обіймає посаду, є підставою для звільнення судді за рішенням, ухваленим Вищою радою правосуддя» [2]. Викладене в національних нормативно-правових актах вдало корелюється із положенням Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, в п. 52 яких вказано, що «суддя не може отримати нове призначення або бути переведеним на іншу судову посаду без його згоди на це, крім випадків, коли щодо нього вживаються дисциплінарні санкції або здійсню-

ється реформування в організації судової системи» [4], а також із положенням Монреальської універсальної декларації про незалежність правосуддя, в якій вказано, що «якщо закон передбачає пряме призначення судді на посаду у суді, то таке призначення є внутрішньою адміністративною функцією, що здійснюється самими суддями, або вищою радою суддів, якщо такий орган існує. Підвищення судді у посаді ґрунтується на об'єктивній оцінці чесності кандидата та незалежності його рішень, професійної компетенції, досвіду, гуманності та підпорядкованості лише закону. За винятком системи регулярної зміни (ротації) кадрів судді не можуть бути переведені з одного суду до іншого чи з одної посади на іншу без їхньої особистої згоди; разом з тим надання такої згоди не може безпричинно затримуватися» [5]. Отже, така вимога, хоча і є досить жорсткою, оскільки фактично відповідні органи будуть одноособово приймати рішення щодо обрання суду, у якому працюватиме суддя реорганізованого/ліквідованого/призупиненого суду, однак при цьому національний підхід зумовлений міжнародним досвідом, що підтверджує його право на існування. Але в цьому контексті ми можемо вести мову про потенційну можливість втрати суддівського потенціалу через відсутність справедливого механізму переведення судді до іншого суду через реорганізацію/ліквідацію/призупинення діяльності суду, в якому він працював. Останнє має серйозне значення, оскільки вже на сьогодні ми можемо констатувати брак кадрів та претендентів на вакантні посади суддів судів різної юрисдикції, що зумовлено як складнощами організаційно-управлінського та науково-методичного характеру, так і відсутністю гідного матеріального та технічного забезпечення.

Відрядження до іншого суду того самого рівня і спеціалізації для здійснення правосуддя через неможливість здійснення правосуддя у відповідному суді.

Відповідно до ст. 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» «у зв'язку з неможливістю здійснення правосуддя у відповідному суді, виявленням надмірного рівня судового навантаження у відповідному суді, припиненням роботи суду у зв'язку зі стихійним лихом, військовими діями, заходами щодо боротьби з тероризмом або іншими надзвичайними обставинами, за рішенням Вищої ради правосуддя, ухваленим на підставі подання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, суддя може бути за його згодою відряджений до іншого суду того самого рівня і спеціалізації для здійснення правосуддя... Відрядження судді до іншого суду того самого рівня і спеціалізації здійснюється на строк, що визначається Вищою радою правосуддя, але не більше ніж на один рік, крім випадків, передбачених абзацом другим цієї частини. Якщо обставини, що були підставою відрядження судді продовжують існувати, за зверненням голови суду, до якого суддя відряджений, та за згодою такого судді Вища рада правосуддя продовжує строк відрядження, але не більше ніж на один рік. Загальний строк відрядження не може перевищувати два роки... У разі припинення роботи суду у зв'язку зі стихійним лихом, військовими діями, заходами щодо боротьби з тероризмом або іншими надзвичайними обставинами суддя, якого було відряджено з такого суду, має бути переведений на постійне місце роботи до закінчення строку відрядження...» [2]. На сьогодні актуальною залишається проблема відсутності відпрацьованого механізму відрядження суддів до судів вищих інстанцій із наступним переведенням. Такий стан справ можна пояснити ігноруванням законодавцем кадрової потреби

суддівського корпусу, зумовленою частково відсутністю гідних кандидатів, частково – наявністю низки перепон для призначення на посади досвідчених осіб.

Особливе занепокоєння в цьому контексті викликає позиція законодавця, викладена у Законі України «Про судоустрій і статус суддів», відповідно до якої для призначення на посаду судді апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду, Верховного Суду особі досить мати досвід професійної діяльності адвоката або науковця, що видається недоцільним з огляду на те, що нормативно-правовий акт прирівнює реалізацію суддею своїх повноважень до науково-дослідної роботи особи, котра із великою ймовірністю ніколи не брала участь у судових засіданнях. У зв'язку із цим, на нашу думку, більшої актуальності мала би вимога до кандидата на посаду судді, яка полягала би у наявності досвіду судового представництва, що було б актуальним у межах розглядуваної нами проблематики.

Згідно з пунктом 4.1. Розділу 4 Європейської хартії про Закон «Про статус суддів» від 10 липня 1998 року, «якщо система просування по службі не заснована на трудовому стажі, то вона будується виключно на якостях і достоїнствах, які проявляються у разі виконання обов'язків, покладених на суддю, за допомогою об'єктивної оцінки, проведеної одним або декількома суддями та обговорюваної із зацікавленим суддею. Рішення про підвищення на посаді потім виносяться органом, зазначеним у пункті 1.3 Хартії, або за його пропозицією або з його згоди. Судді, які не обнародовано по службі, повинні мати право на подачу скарги в зазначений орган» [6]. «У зв'язку з цим зазначаємо, що, окрім тих випадків, коли судді отримують підвищення суворо на підставі терміну служби, тобто у системі, яку Хартія не виключає, оскільки, як вважається, вона забезпечує дуже ефективний захист незалежності, але яка передбачає добір висококваліфікованих кадрів, важливо забезпечити, щоб можливість підвищення по службі не впливала на незалежність та неупередженість суддів. Слід зазначити, що існують два потенційні аспекти проблеми: одних суддів незаконно стримують і не допускають їхнього просування, а інших незаслужено підвищують. Ось чому Хартія визначає критерії для підвищення виключно як якості та достоїнства, що характеризують суддів у разі виконання судових повноважень, які мають бути об'єктивно оцінені одним або більше суддями і обговорені з суддею, якому дають оцінку. Далі рішення щодо підвищення приймаються на підставі та у світлі пропозиції, рекомендації чи висновків органу, про який ішлося в п. 1.3. Там чітко зазначається, що суддя, якого після завершення процедури не рекомендують для просування, повинен мати право представити свою справу перед згаданим вище органом. Положення п. 4.1 явно не призначені для застосування у системах, в яких суддів не підвищують. На нашу думку, до спеціального законодавства, що регулює питання кар'єрного просування судді, необхідно внести зміни, спрямовані на запровадження можливості відрядження суддів до судів вищої інстанції з подальшим їх переведенням. У рамках такого відрядження суддя має пройти відповідну програму стажування і скласти відповідний іспит, за результатом якого суддя може бути переведений до суду вищої інстанції без проведення конкурсу» [7]. Отже, одним зі своєчасних способів удосконалення суддівської системи в цьому контексті є запровадження відрядження судді до суду вищої інстанції як особливої форми переведення. Це дозволить вирішити низку таких проблемних питань, як: 1) забезпечення кар'єрного

зростання особам, які мають відповідний суддівський досвід та знання для реалізації покладених функцій; 2) сприяння удосконаленню загальної системи правосуддя; 3) приведення українського судочинства у відповідність до вимог міжнародної правової спільноти; 4) зниження рівня суддівської завантаженості.

Переведення судді до іншого суду в порядку дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до Висновку № 3 (2002) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо принципів та правил, які регулюють професійну поведінку суддів, зокрема, питання етики, несумісної поведінки та безсторонності, «друге положення, яке встановлює Консультативна рада європейських суддів (далі – КРЄС) (додано нами – В.Б.), полягає в тому, що це є справою кожної держави – законодавчо визначити, яка поведінка може призвести до дисциплінарного розгляду. КРЄС відзначає, що в деяких країнах були спроби детально описати всі види поведінки, які можуть стати підставою для дисциплінарного провадження та застосування певної форми санкцій. Так, наприклад, Закон Туреччини про суддів та прокурорів визначає градацию порушень (у тому числі, наприклад, прогул без поважної причини впродовж різних строків) та відповідних їм санкцій – від попередження, догани, наслідків для службового просування до переведення на іншу посаду і врешті звільнення. Подібним чином Закон 2002 року Словенії прагне реалізувати загальний принцип *nulla poena sine lege* шляхом визначення 27 категорій дисциплінарних порушень. Однак помітним під час таких спроб є те, що у кінцевому підсумку всі вони вдаються до загальних формулювань («catch-all»), які зумовлюють необхідність оцінки та визначення ступеня порушення. КРЄС не вважає необхідним (або через принцип *nulla poena sine lege*, або на будь-якій іншій підставі) або навіть можливим намагатися точно чи детально визначити на європейському рівні природу всіх видів порушень належної поведінки, що можуть призводити до дисциплінарного провадження та застосування санкцій. Сутність дисциплінарного розгляду полягає у притягненні до відповідальності за поведінку, яка у своїй основі суперечить тій, що очікується від представника професії, якому було пред'явлено обвинувачення щодо недотримання певних правил» [8]. Ст. 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачає дев'ятнадцять підстав, з яких суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності: від умисного або недбалого істотного порушення норм процесуального права під час здійснення правосуддя до декларування завідомо недостовірних (у тому числі неповних) тверджень у декларації доброчесності судді. Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 109 Закону «до суддів може застосовуватись дисциплінарне стягнення у вигляді переведення до суду нижчого рівня. При цьому в ч. 4 цієї ж статті вказано, що дисциплінарне стягнення, визначене пунктом 5, не застосовується до судді вищого спеціалізованого суду. Також у порядку застосування дисциплінарного стягнення, передбаченого пунктом 5 частини першої цієї статті, не допускається переведення судді до вищого спеціалізованого суду. Відповідно до ст. 110 Закону суддя вважається таким, що не має дисциплінарного стягнення, якщо... протягом трьох років з дня ухвалення рішення про накладення дисциплінарного стягнення у виді подання про переведення судді до суду нижчого рівня суддю не буде піддано новому дисциплінарному стягненню та підстава для нового стягнення не матиме місця протягом вказаного строку; однак суддя не може бути повернутий на посаду до попереднього суду

лише в результаті такого погашення» [2]. Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 70 Закону України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII «Про Вищу раду правосуддя» «переведення судді з одного суду до іншого здійснюється Вищою радою правосуддя... на підставі подання Дисциплінарної палати про переведення судді до суду нижчого рівня» [9]. Варто звернути увагу на те, що дисциплінарне стягнення у виді переведення судді до суду нижчого рівня не є досить актуальним та поширеним.

Так, відповідно до Інформаційно-аналітичного звіту про діяльність Вищої ради правосуддя «у 2018 в порядку застосування дисциплінарного стягнення Дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя внесли на розгляд ВРП 11 подань про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя, за результатами розгляду яких Радою прийнято 11 рішень про тимчасове відсторонення 11 суддів від здійснення правосуддя (у 2017 році – 3 рішення про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя); у 2019 році внесли на розгляд ВРП 11 подань про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя, за результатами розгляду яких Радою прийнято 11 рішень про тимчасове відсторонення 11 суддів від здійснення правосуддя; у 2020 внесли на розгляд ВРП 11 подань про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя, за результатами розгляду яких Радою прийнято 11 рішень про тимчасове відсторонення 11 суддів від здійснення правосуддя; у 2021 році внесли на розгляд ВРП 5 подань про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя, за результатами розгляду яких Радою прийнято 5 рішень про тимчасове відсторонення від здійснення правосуддя 5 суддів» [10]. На нашу думку, ігнорування розглядуваного виду дисциплінарного стягнення є недоцільним з огляду на те, що зменшення рівня заробітної платні внаслідок переведення на нижчу посаду є досить впливовим методом виправлення недоліків у роботі суддів. До того ж відкритим залишається питання щодо незастосування розглядуваного стягнення до суддів вищого спеціалізованого суду (хоча, як здається, це зумовлено наслідками прийняття у 2018 році Закону України «Про вищий антикорупційний суд»).

Переведення судді на посаду судді до іншого суду за результатами конкурсу.

Особливості такого переведення повною мірою регламентуються Законом України «Про судоустрій і статус суддів», при цьому ми не можемо не відзначити наявність низки проблем, які негативно впливають на кадрове забезпечення суддівського корпусу. Так, наприклад, ми підтримуємо позицію, викладену ще у 2020 році у Консультативному висновку щодо законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо переведення суддів» № 4072 [11] щодо необхідності розмежування конкурсів, які проводяться для досвідчених суддів та кандидатів на посаду судді, які залишилися вільними після процедури переведення. Це дасть можливість більш комплексно підходити до оцінки рівня знань з урахуванням наявного досвіду роботи та якості її здійснення, а також перевірити спроможність кандидатів виконувати обов'язки, покладені на суддю. Це також, як здається, сприятиме запобіганню вчиненню кримінальних правопорушень та дисциплінарних проступків, які часто є наслідком відсутності знань, необхідних для повноцінної реалізації функцій.

Висновки. Таким чином, проведене дослідження дозволило підсумувати, що на сьогодні актуальними шляхами розвитку інституту переведення суддів до іншого суду є: 1) запровадження відрядження судді до суду вищої інстанції як особливої форми переведення; 2) розмежування конкурсів на заміщення вакантних посад досвідченими суддями та кандидатами на посаду судді; 3) внесення змін до Закону України «Про судоустрій та статус суддів» у частині викладення особливостей проведення конкурсу у разі переведення судді до іншого суду; 4) внесення змін до Закону України «Про судоустрій та статус суддів» у частині дисциплінарних стягнень для суддів вищих спеціалізованих судів; 5) популяризація дисциплінарного стягнення у виді переведення судді на нижчу посаду. Вказане, на нашу думку, сприятиме укріпленню кадрового потенціалу суддівського корпусу, а також заповненню вакантних посад досвідченими суддями.

Список використаних джерел

1. Стратегія розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки, затверджена Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231/2021#Text> (дата звернення: 29.09.2022).
2. Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#n714> (дата звернення: 29.09.2022).
3. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 29.09.2022).
4. Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи 17 листопада 2010 р. на 1098 засіданні заступників міністрів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a38#Text (дата звернення: 30.09.2022).
5. Монреальська універсальна декларація про незалежність правосуддя. URL: <http://www.judges.org.ua/article/d5.htm> (дата звернення: 30.09.2022).
6. Європейська хартія про Закон «Про статус суддів». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_236#Text (дата звернення: 03.10.2022).
7. Бабко В.В. Проблемні аспекти та шляхи вдосконалення інституту відрядження судді. URL: <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/docs/zbirnyk-29.10.21.pdf> (дата звернення: 06.10.2022).
8. Висновок № 3 (2002) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо принципів та правил, які регулюють професійну поведінку суддів, зокрема, питання етики, несумісної поведінки та безсторонності. URL: https://court.gov.ua/userfiles/visn_3_2002.pdf (дата звернення: 06.10.2022).
9. Про вищу раду правосуддя : Закон України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text> (дата звернення: 07.10.2022).
10. Інформаційно-аналітична звітність про діяльність Вищої ради правосуддя. URL: <https://hcj.gov.ua/statistics> (дата звернення: 07.10.2022).
11. Судова влада України. Питання вдосконалення процедури переведення суддів є актуальним. URL: <https://court.gov.ua/press/news/1015856/> (дата звернення: 07.10.2022).

References

1. Stratehiia rozvytku systemy pravosuddia ta konstytutsiinoho sudochynstva na 2021–2023 roky [Strategy for the development of the justice system and constitutional judiciary for 2021–2023], zatverdzhena Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 11 chervnia 2021 roku № 231/2021. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231/2021#Text> (Last accessed: 29.09.2022) [in Ukrainian].
2. Zakon Ukrainy vid 2 chervnia 2016 roku № 1402-VIII «Pro sudoustrii i status suddiv» [On the Judicial System and the Status of Judges]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#n714> (Last accessed: 29.09.2022) [in Ukrainian].
3. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine], pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 chervnia 1996 roku. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr#Text> (Last accessed: 29.09.2022) [in Ukrainian].
4. Rekomendatsiia Komitetu Ministriv Rady Yevropy derzhavam-chlenam shchodo suddiv: nezalezhnist, efektyvnist ta oboviazky [Recommendation of the Committee of Ministers of the Council of Europe to member states regarding judges: independence, effectiveness and duties], ukhvalena Komitetom Ministriv Rady Yevropy 17 lystopada 2010 r. na 1098 zasidanni zastupnykiv ministriv. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a38#Text (Last accessed: 30.09.2022) [in Ukrainian].
5. Monrealska universalna deklaratsiia pro nezalezhnist pravosuddia [Montreal Universal Declaration on the Independence of Justice]. Retrieved from: <http://www.judges.org.ua/article/d5.htm> (Last accessed: 30.09.2022) [in Ukrainian].
6. Ievropeiska khartiia pro Zakon «Pro status suddiv» [European Charter on the Law “On the Status of Judges”]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_236#Text (Last accessed: 03.10.2022) [in Ukrainian].
7. Babko, V.V. (2021). Problemni aspekty ta shliakhy vdoskonalennia instytutu vidriadzhennia suddi [Problematic aspects and ways of improving the institution of the judge’s secondment]. Retrieved from: <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/docs/zbirnyk-29.10.21.pdf> (Last accessed: 06.10.2022) [in Ukrainian].
8. Vysnovok № 3 (2002) Konsultatyvnoi rady yevropeiskykh suddiv do uvahy Komitetu Ministriv Rady Yevropy shchodo pryntsyupiv ta pravyl, yaki rehuliuut profesiinu povedinku suddiv, zokrema, pytannia etyky, nesumisnoi povedinky ta bezstoronnosti [Conclusion No. 3 (2002) of the Advisory Council of European Judges to the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe regarding the principles and rules governing the professional conduct of judges, in particular, issues of ethics, inconsistent behavior and impartiality]. Retrieved from: https://court.gov.ua/userfiles/visn_3_2002.pdf (Last accessed: 06.10.2022) [in Ukrainian].
9. Pro vyshchu radu pravosuddia Zakon Ukrainy vid 21 hrudnia 2016 roku № 1798-VIII [On the Supreme Council of Justice]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text> (Last accessed: 07.10.2022) [in Ukrainian].
10. Informatsiino-analitychna zvitnist pro diialnist Vyshehoi rady pravosuddia (2021) [Informational and analytical reporting on the activities of the High Council of Justice]. Retrieved from: <https://hcj.gov.ua/statistics> (Last accessed: 07.10.2022) [in Ukrainian].
11. Sudova vlada Ukrainy. Pytannia vdoskonalennia protsedury perevedennia suddiv ye aktualnym (2020) [Judicial power of Ukraine. The issue of improving the procedure for transferring judges is urgent]. Retrieved from: <https://court.gov.ua/press/news/1015856/> (Last accessed: 07.10.2022) [in Ukrainian].

Babko Valeriya,

judge

(Desnian District Court of Kyiv)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9140-3152>

INSTITUTE FOR THE TRANSFER OF JUDGES TO ANOTHER COURT: CURRENT ISSUES AND IMPLEMENTATION PROSPECTS

The article considers problematic aspects of the transfer of judges to another court. It is indicated that a judge may be transferred to another court in cases of: 1) reorganization, liquidation or termination of the court in which the person holds the position of judge; 2) secondment to another court of the same level and specialization for administration of justice due to the impossibility of administration of justice in the corresponding court; 3) disciplinary action; 4) transfer to another court on the basis of competition. It is noted that today there is a potential threat of losing judicial potential due to the lack of a fair mechanism for transferring a judge to another court due to the reorganization/liquidation/suspension of the court in which he worked. The latter is of serious importance, since today it is already possible to state a lack of personnel and applicants for vacant positions of judges of courts of various jurisdictions, which is caused both by difficulties of an organizational-management and scientific-methodical nature, and by the lack of decent material and technical support. The author concludes that the actual ways of developing the institution of transfer of judges to another court are: 1) introduction of secondment of a judge to a court of higher instance as a special form of transfer; 2) differentiation of contests for filling vacant positions by experienced judges and candidates for the position of judge; 3) making changes to the Law of Ukraine “On the Judicial System and the Status of Judges” in terms of setting out the features of the competition in the event of a judge being transferred to another court; 4) introducing amendments to the Law of Ukraine “On the Judiciary and the Status of Judges” in terms of disciplinary sanctions for judges of higher specialized courts; 5) popularization of disciplinary sanctions in the form of transfer of a judge to a lower position.

Key words: transfer institute, judge, business trip, reorganization, liquidation, suspension, competition, disciplinary action.

Надіслано до редколегії 20.11.2022